

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Białystok, dnia 23 lipca 2024 r.

Poz. 3544

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NK-II.4131.133.2024 WOJEWODY PODLASKIEGO

z dnia 18 lipca 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.),

stwierdzam nieważność

§ 1 pkt 4 uchwały nr III/18/24 Rady Miasta Sejny z dnia 24 czerwca 2024 r. zmieniającej uchwałę w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Sejny, w części dotyczącej: § 15 ust. 1; § 15 ust. 3 w zakresie słów: „lub zgodnie z instrukcją użytkowania” oraz § 15 ust. 5 regulaminu.

UZASADNIENIE

W dniu 24 czerwca 2024 r. Rada Miasta Sejny podjęła uchwałę nr II/8/2024 III/18/24 zmieniającą uchwałę w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Sejny. Akt ten wpłynął do organu nadzoru w dniu 26 czerwca 2024 r. i z urzędu poddany został kontroli legalności.

Przeprowadzona analiza wykazała, iż uchwała podjęta została z istotnym naruszeniem prawa, w związku z powyższym w dniu 4 lipca 2024 r. wszczęte zostało postępowanie nadzorcze. Zgodnie bowiem z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.), uchwała organu gminy sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia jej doręczenia organowi nadzoru.

Analizowana uchwała wprowadza zmiany do uchwały Nr XX/142/20 z dnia 17 czerwca 2020 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Sejny (zwanej dalej Regulaminem) nadając nowe brzmienie § 2 ust. 6 pkt 6, § 14 ust. 2 pkt 7 lit. b, § 15.

Kontrola legalności uchwały Nr III/18/24 z dnia 24 czerwca 2024 r. wykazała, iż organ stanowiący Miasta Sejny w § 1 pkt 4 uchwały (§ 15 ust. 1 Regulaminu) zmodyfikował treść art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399), dalej jako ustawa.

W przywołanym przepisie ustawy określony został obowiązek przyłączenia nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej lub, w przypadku gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, wyposażenie nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych lub w przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych, spełniające wymagania określone w przepisach odrębnych; przyłączenie nieruchomości do sieci kanalizacyjnej nie jest obowiązkowe, jeżeli nieruchomość jest wyposażona w przydomową oczyszczalnię ścieków spełniającą wymagania określone w przepisach odrębnych.

Tymczasem organ stanowiący Miasta Sejny przyjął, że właściciele nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe mają obowiązek przyłączenia nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej, z wyłączeniem sytuacji, gdy budowa przyłącza sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona. Pominięta została sytuacja wyjątku odstąpienia od sytuacji obowiązkowego przyłączenia do sieci kanalizacyjnej.

W analizowanym przypadku Rada Miejska w Sejnach zmodyfikowała art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy zamieszczając jego niepełną treść w § 1 pkt 4 uchwały (§ 15 ust. 1 Regulaminu), w związku z powyższym zachodzi konieczność wyeliminowania tej regulacji z porządku prawnego.

Organ nadzoru zwraca również uwagę na § 1 pkt 4 uchwały, wprowadzający § 15 ust. 3 Regulaminu, w którym przyjęto: Osadnik w instalacji przydomowej oczyszczalni ścieków powinien być opróżniany nie rzadziej niż 1 raz w roku lub zgodnie z instrukcją użytkowania.

Zdaniem organu nadzoru ww. postanowienia są wewnętrznie sprzeczne i wskazują dwie różne częstotliwości pozbywania się nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości. Pierwsza - nie rzadziej niż 1 raz w roku, druga – zgodnie z instrukcją użytkowania. W myśl art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy - regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczące częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego. Tym samym przyjęcie przez Gminę, że częstotliwość opróżniania tych zbiorników określa instrukcja ich eksploatacji jest niewystarczające i niezgodne z cytowanym przepisem (por. wyrok WSA w Olsztynie z dnia 12 marca 2019 r. sygn. akt II SA/OI 123/19).

Wskazać również należy, że WSA w Kielcach w wyroku z dnia 14 lutego 2024 r. sygn. akt II SA/Ke 16/24 podzielił pogląd, iż: „doszło do istotnego naruszenia cyt. wyżej art. 4 ust. 2 pkt 3 u.c.p.g. w zw. z art. 40 ust. 1 u.s.g. w zw. z art. 7 i art. 94 Konstytucji RP poprzez nałożenie obowiązku usuwania osadów ściekowych zgromadzonych w przydomowych oczyszczalniach ścieków zgodnie z zaleceniami wynikającymi z dokumentacji technicznej z częstotliwością opróżniania określoną w instrukcji eksploatacji urzędnika. Odesłanie do takiej instrukcji nie stanowi o wypełnieniu przez Radę normy kompetencyjnej. Regulacja ta nie jest wystarczająca, gdyż w istocie nie określa żadnej częstotliwości, natomiast regulamin winien określać w jakich minimalnych odstępach czasowych należy pozbywać się nieczystości ciekłych (jak często). Taka regulacja nie realizuje zatem upoważnienia do określenia częstotliwości i sposobu pozbywania się nieczystości ciekłych z nieruchomości, gdyż instrukcja obsługi, która nie jest aktem prawnym, nie może zastępować powszechnie obowiązującego na terenie gminy prawa miejscowego w zakresie częstotliwości opróżniania tych zbiorników. Ponadto, posiadacze oczyszczalni przydomowych mogą nie dysponować instrukcjami ich eksploatacji i opróżniać je z osadów ściekowych według swego uznania. Powyższe rozważania i ocena prawna wpisują się w utrwaloną linię orzecniczą sądów administracyjnych (por. wyrok WSA w Gliwicach z dnia 21 sierpnia 2023 r., sygn. akt II SA/GI 690/23 i przywołane tam orzeczenia)”.

Mając powyższe na względzie zasadnym jest stwierdzenie nieważności § 1 pkt 4 analizowanej uchwały, wprowadzającej § 15 ust. 3 do Regulaminu, w zakresie słów: „lub zgodnie z instrukcją użytkowania”.

W ocenie organu nadzoru wadliwym jest także § 1 pkt 4 analizowanej uchwały, ustalający nowe brzmienie § 15 ust. 5 Regulaminu poprzez wskazanie, iż: „właściciele nieruchomości zobowiązani są do udokumentowania spełnienia obowiązku określonego w ust. 2 i 3 przechowując odpowiednie potwierdzenia przez okres 2 lat”.

Zgodnie z przepisem art. 6 ust. 1 ww. ustawy właściciele nieruchomości przy wykonywaniu obowiązku określonego w art. 5 ust. 1 pkt 3b obowiązani są do udokumentowania, w formie umowy korzystania z usług wykonywanych przez gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości lub w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych, przez okazanie takich umów i dowodów uiszczenia opłat za takie usługi. Znamienny w tym zakresie jest pogląd WSA w Szczecinie, wyrażony w uzasadnieniu do wyroku z dnia 12 maja 2010 r., sygn. akt II SA/Sz 162/10 zgodnie z którym, powyższy przepis nakłada na właścicieli nieruchomości obowiązek udokumentowania, w formie umowy i dowodów uiszczenia opłat, korzystania z usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz nieczystości ciekłych, jednak nie wskazuje okresu przez jaki dowody uiszczenia tych opłat winny być przechowywane przez właścicieli nieruchomości. Tym samym, nałożenie przez Radę Miejską w Sejnach konieczności przechowywania odpowiedniego potwierdzenia realizacji obowiązku pozbywania się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych przez konkretny okres czasu (dwa lata) wykracza poza delegację ustawową. Ustawodawca nie udzielił Radzie Miasta delegacji do dookreślenia ustawowego obowiązku, w szczególności określenia przedziału czasu, przez który należy przechowywać dowody zapłaty za opróżnianie zbiorników bezodpływowych oraz osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków. Ponadto, w art. 6 ust. 1a ustawy ustawodawca dodatkowo upoważnił Radę do ustalenia innych sposobów dokumentowania wywozów odpadów. Z tej delegacji nie sposób jednak wyprowadzić uprawnień Rady do ustalenia okresu przechowywania dokumentów

potwierdzających zapłatę za te usługi (vide: wyrok WSA w Kielcach z dnia 12 sierpnia 2020 r., II SA/Ke 279/20 wyrok WSA w Opolu z 29 stycznia 2007 r., II SA/Op 650/06, CBOSA, Wyrok WSA w Łodzi z 8 lipca 2015 r., sygn. akt II SA/Łd 404/150).

Podsumowując całokształt przedstawionych naruszeń, istnieje konieczność wyeliminowania z porządku prawnego § 1 pkt 4 uchwały nr III/18/24 Rady Miasta Sejny z dnia 24 czerwca 2024 r. zmieniającej uchwałę w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Sejny, w części dotyczącej: § 15 ust. 1, § 15 ust. 3 w zakresie słów: „lub zgodnie z instrukcją użytkowania” oraz § 15 ust. 5 regulaminu.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku, za pośrednictwem Wojewody Podlaskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

z up. Wojewody Podlaskiego
Kierownik Zespołu Radców Prawnych
Urszula Dunaj